

Judikatūras krājums

TIESAS RĪKOJUMS (trešā palāta)

2012. gada 17. janvārī*

Autortiesības — Informācijas sabiedrība — Direktīva 2001/29/EK — 5. panta 1. un 5. punkts — Literārie un mākslas darbi — Literāro darbu īsu izvilkmumu reproducēšana — Presē publicēti raksti — Pagaidu un pārejas reproducēšana — Tehnoloģisks process, kas ietver rakstu skenēšanu, kurai seko to pārvēršana teksta datnē, reprodukcijas elektroniska apstrāde un šīs reprodukcijas vienas daļas uzglabāšana — Pagaidu reproducēšanas darbības, kas ir šāda tehnoloģiska procesa neatņemama un būtiska daļa — Šo darbību, kas izpaužas kā darba vai cita tiesību objekta likumīga izmantošana, mērķis — Minēto darbību patstāvīga ekonomiska nozīme

Lieta C-302/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Højesteret* (Dānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 16. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 18. jūnijā, tiesvedībā

Infopaq International A/S

pret

Danske Dagblades Forening.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents), E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

ģenerāladvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Infopaq International A/S* vārdā – A. Jensena [*A. Jensen*], *advokat*,

— *Danske Dagblades Forening* vārdā – M. Dāls Pedersens [*M. Dahl Pedersen*], *advokat*,

— Spānijas valdības vārdā – N. Diasa Abada [*N. Díaz Abad*], *pārstāve*,

— Eiropas Komisijas vārdā – Ž. Samnada [*J. Samnadda*] un H. Stēvlbeks [*H. Støvlbæk*], *pārstāvji*,

* Tiesvedības valoda – dāņu.

Tiesai ierosinot lietu izlemt, pieņemot motivētu rīkojumu saskaņā ar Reglamenta 104. panta 3. punkta pirmo daļu,

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV L 167, 10. lpp.) 5. panta 1. un 5. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Infopaq International A/S* (turpmāk tekstā – “*Infopaq*”) un *Danske Dagblades Forening* (turpmāk tekstā – “*DDF*”) par *Infopaq* lūguma atzīt, ka tai nebija jāsaņem autortiesību īpašnieku piekrišana presē publicētu rakstu reproducēšanai ar automatizēta procesa palīdzību, kas ietver skenēšanu un raksta pārvēršanu par digitālu failu, kam seko šī faila elektroniska apstrāde, noraidīšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2001/29 preambulas 4., 9.–11., 21., 22. un 31., kā arī 33. apsvērumā ir paredzēts:

“(4) Nodrošinot lielāku juridisko noteiktību un intelektuālā īpašuma labāku aizsardzību, autortiesību un blakustiesību saskaņots tiesiskais regulējums veicinās būtisku ieguldījumu jaunradē un jauninājumos, tostarp tiklu infrastruktūrā [..].

[..]

(9) Autortiesību un blakustiesību saskaņošanas pamatā jābūt augstam aizsardzības līmenim, jo šīm tiesībām ir izšķiroša nozīme intelektuālajā jaunradē. [..]

(10) Lai autori vai izpildītāji varētu turpināt savu radošo un māksliniecisko darbību, viņiem jāsaņem atbilstīga atbildzība par viņu darbu izmantošanu [..].

(11) Šajā sakarā arī vienpadsmitajā apsvērumā ir noteikts, ka stingra un efektīva aizsardzības sistēma ļauj nodrošināt, lai Eiropas kultūras jaunrade un producēšana saņemtu vajadzīgos resursus un lai tiktu aizsargāta mākslas darbu radītāju un izpildītāju neatkarība un cieņa.

[..]

(21) Šai direktīvai attiecībā uz dažādiem labuma guvējiem būtu jādefinē to darbību joma, uz ko attiecas reproducēšanas tiesības. Tas būtu jā dara atbilstīgi *acquis communautaire*. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību iekšējā tirgū, vajadzīga šo darbību plaša definīcija.

(22) Mērķi, uz kura sasniegšanu vērsts pienācīgs atbalsts kultūras pasākumu izplatīšanai, nedrīkst sasniegt, atsakoties no striktas tiesību aizsardzības vai neiebilstot pret viltotu vai pirātisku darbu izplatīšanas nelikumīgajiem veidiem.

[..]

(31) Jāsaglabā taisnīgs līdzsvars starp dažādu kategoriju tiesību subjektu tiesībām un interesēm un dažādu kategoriju tiesību subjektu un aizsargātu tiesību objektu lietotāju tiesībām un interesēm.
[..]

[..]

(33) Uz ekskluzīvajām reproducēšanas tiesībām būtu jāattiecinā izņēmums, atļaujot veikt pagaidu reproducēšanu, kas ir īslaicīga vai papildu reproducēšana un kas ir tehnoloģiska procesa neatņemama un būtiska daļa un ko veic tikai, lai starpnieks tiklā varētu īstenot efektīvu pārsūtīšanu no vienas trešās personas citai trešai personai vai arī likumīgi izmantot darbu vai citu tiesību objektu. Attiecīgajām reproducēšanas darbībām pašām nevajadzētu būt ar atsevišķu ekonomisku vērtību. Ciktāl tās atbilst minētajiem nosacījumiem, šajā izņēmumā būtu jāiekļauj darbības, kas ļauj veikt pārlūkošanu [(“browsing”)] un arī uzkrāšanu datoratmiņā [(“caching”)], tajā skaitā darbības, kas ļauj efektīvi darboties pārsūtīšanas sistēmām, ar noteikumu, ka starpnieks nemaina informāciju un nepārkāpj nozarē plaši atzītas un lietotas tehnoloģijas likumīgu izmantošanu, lai iegūtu datus par informācijas izmantošanu. Izmantošanu uzskata par likumīgu, ja to atļauj tiesību subjekts vai neierobežo likums.”

4 Direktīvas 2001/29 1. panta 1. punktā ir noteikts:

“Šī direktīva attiecas uz autortiesību un blakustiesību tiesisko aizsardzību iekšējā tirgū, liekot īpašu uzsvāru uz informācijas sabiedrību.”

5 Šīs direktīvas 2. panta a) punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt tiešu vai netiešu, īslaicīgu [pagaidu] vai pastāvīgu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, pilnībā vai daļēji:

a) autoriem – attiecībā uz viņu darbiem.”

6 Minētās direktīvas 5. pantā ir noteikts:

“1. Direktīvas 2. pantā minētajai pagaidu reproducēšanai, kas ir īslaicīga vai papildu reproducēšana un kas ir tehnoloģiska procesa neatņemama un būtiska daļa, un kuras vienīgais mērķis ir atļaut:

a) starpnieka veiktu pārsūtīšanu tiklā starp trešām personām; vai

b) likumīgu izmantošanu

attiecībā uz darbu vai citu tiesību objektu, un kam nav patstāvīgas ekonomiskas nozīmes, 2. pantā paredzētās reproducēšanas tiesības nepiemēro.

[..]

3. Dalībvalstis var paredzēt izņēmumus vai ierobežojumus 2. un 3. pantā paredzētajām tiesībām šādos gadījumos:

[..]

c) preses izziņotu vai publicētu rakstu par aktuālām ekonomikas, politikas vai reliģijas tēmām vai tāda paša rakstura raidījumu vai citu tiesību objektu reproducēšanai, ja attiecīgā izmantošana nav nepārprotami atrunāta, un ja ir norādīts avots, tajā skaitā autors, vai darbu vai citu tiesību objektu izmantošana saistībā ar aktuālu notikumu reportāžām, ciktāl to pamato informācijas sniegšanas mērķis, un ja ir norādīts avots, tajā skaitā autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt;

- d) citātiem, piemēram, kritikas vai apskata nolūkā, ar noteikumu, ka tie attiecas uz darbu vai citu tiesību objektu, kas jau ir likumīgi publiskots, ka ir norādīts avots, tajā skaitā autors, ja vien to nav neiespējami izdarīt, un ka to izmantošana notiek saskaņā ar godprātīgu praksi, un ciktāl tas vajadzīgs attiecīgajam mērķim;

[..]

5. Šī panta 1., 2., 3. un 4. punktā paredzētos izņēmumus un ierobežojumus piemēro tikai dažos īpašos gadījumos, kas nav pretrunā ar darba vai cita tiesību objekta parasto izmantošanu un nepamatoti neskar tiesību subjekta likumīgās intereses.”

Valsts tiesības

- 7 Direktīvas 2001/29 2. pants un 5. panta 1. punkts Dānijas tiesību sistēmā tika transponēti ar 1995. gada 14. jūnija Likuma Nr. 395 par autortiesībām (*lov n° 395 om ophavsret; Lovtidende 1995 A, 1796. lpp.*), kas grozīts un kodificēts ar 2002. gada 17. decembra Likumu Nr. 1051 (*lov n° 1051; Lovtidende 2002 A, 7881. lpp.*), 2. pantu un 11.a panta 1. punktu.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 8 *Infopaq* veic ar drukāto plašsaziņas līdzekļu monitoringu un analīzi saistītu uzņēmējdarbību, kas būtībā ir saistīta ar to, ka tiek sagatavoti kopsavilkumi atsevišķiem no Dānijas dienas laikrakstiem un citām publikācijām atlasītiem rakstiem. Šie raksti tiek atlasīti atbilstoši klientu izvēlētām tēmām, un atlase tiek veikta, izmantojot tā saukto “datu atlases” procesu. Kopsavilkumi klientiem tiek nosūtīti pa elektronisko pastu.
- 9 *DDF* ir Dānijas dienas laikrakstu izdevēju profesionālā apvienība, kuras uzdevums ir sniegt palīdzību tās biedriem visos ar autortiesībām saistītajos jautājumos.
- 10 2005. gadā *DDF* uzzināja, ka izmantošanai savā uzņēmējdarbībā *Infopaq* apstrādāja laikrakstu rakstus, nesaņemot šo rakstu autortiesību īpašnieku piekrišanu. Uzskatot, ka, lai veiktu rakstu apstrādi ar attiecīgā procesa palīdzību, šāda piekrišana bija nepieciešama, *DDF* darīja zināmu savu viedokli *Infopaq*.
- 11 Datu atlases procesu veido pieci turpmāk minētie posmi, kuros, kā uzskata *DDF*, tiek veiktas četras laikrakstu rakstu reproducēšanas darbības.
- 12 Pirmkārt, attiecīgās publikācijas *Infopaq* darbinieki manuāli reģistrē elektroniskā datubāzē.
- 13 Otrkārt, pēc tam, kad ir nogrieztas publikāciju muguriņas un tādējādi visas lappuses sastāv no brīvām lapām, tiek veikta šo publikāciju skenēšana. Pirms publikācija tiek ievietota skenerī, skenējamā daļa tiek izvēlēta no datubāzes. Skenēšana katrai publikācijas lapai ļauj izveidot failu *TIFF* (“Tagged Image File Format”) formātā (turpmāk tekstā – “*TIFF* fails”). Šī procesa beigās *TIFF* fails tiek nosūtīts uz *OCR* serveri (“Optical Character Recognition”) (rakstzīmju optiskā atpazīšana).
- 14 Treškārt, šis *OCR* serveris pārveido *TIFF* failu datus, ko var apstrādāt digitāli. Šī procesa laikā ikvienas rakstzīmes attēls tiek pārveidots ciparu kodā, kas datoram norāda uz rakstzīmes veidu. Piemēram, burtu “TDC” attēls tiek pārveidots par tādu informāciju, ko dators var uztvert kā burtus “TDC” un tos pārveidot teksta formātā, kuru datora sistēma spēj atpazīt. Šie dati tiek saglabāti kā teksta faili, ko var saprast jebkura teksta apstrādes programma (turpmāk tekstā – “teksta fails”). *OCR* process tiek pabeigts ar *TIFF* faila izdzēšanu.

- 15 Ceturtkārt, teksta fails tiek analizēts, lai atrastu iepriekš definētus atslēgvārdus. Katru reizi tiek izveidots fails, norādot publikācijas virsrakstu, sadaļu un lappuses numuru, kurā ir atrasts atslēgvārds, kā arī vērtību, kas izteikta kā procentu daļa no 0 līdz 100, lai norādītu šī atslēgvārda atrašanās vietu tekstā, tādējādi atvieglojot raksta lasīšanu. Lai vēl vairāk uzlabotu atrašanās vietas noteikšanu raksta lasīšanas laikā, atslēgvārds tiek norādīts kopā ar pieciem vārdiem pirms tā un pieciem vārdiem pēc tā (turpmāk tekstā – “11 vārdu izvilkums”). Process tiek pabeigts, izdzēšot teksta failu.
- 16 Piektkārt, datu atlasē process tiek pabeigts, izdrukājot rezultātu lapu attiecībā uz visām publikācijas lappusēm, kurās ir ticis atrasts atslēgvārds. Rezultātu lapa var būt šādā formā:
- “2005. gada 4. novembris – *Dagbladet Arbejderen*, 3. lappuse:
- TDC: 73 % “gaidāmā TDC grupas pārdošana, attiecībā uz kuru ir sagaidāms, ka to nopirks”.”
- 17 *Infopaq* apstrīdēja to, ka šādas darbības veikšanai ir nepieciešama autortiesību īpašnieku piekrišana, un vērsās *Østre Landsret* [Austrumu apgabaltiesā] ar prasību pret DDF, lūdzot, lai pēdējai minētajai liktu atzīt, ka *Infopaq* ir tiesības izmantot iepriekš minēto procesu bez šīs profesionālās apvienības vai tās biedru piekrišanas. Tā kā *Østre Landsret* šo prasību noraidīja, *Infopaq* iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā.
- 18 Pēc iesniedzējtiesas domām, nav strīda par to, ka nav jāsaņem autortiesību īpašnieku piekrišana, lai veiktu preses monitoringu un kopsavilkumu sagatavošanu, ciktāl to pamatā ir darba process, kurš sastāv no katras publikācijas lasīšanas, kuru fiziski veic kāds cilvēks, atbilstoši rakstu atlasīšanas, pamatojoties uz iepriekš noteiktiem atslēgvārdiem, kā arī manuāli izveidotas rezultātu lapas nosūtīšanas kopsavilkuma sagatavotājam, norādot atrasto atslēgvārdu rakstā un šī raksta atrašanās vietu publikācijā. Tāpat arī pamata lietas dalībnieki piekrīt, ka kopsavilkuma sagatavošana pati par sevi ir likumīga un tās veikšanai nav jāsaņem minēto tiesību īpašnieku piekrišana.
- 19 Tāpat arī netiek apstrīdēts, ka minēto datu atlasē procesu veido divas reproducēšanas darbības, proti, *TIFF* failu sagatavošana, skenējot izdrukātos rakstus, un teksta failu sagatavošana, kas izriet no *TIFF* failu pārveidošanas. Turklāt ir skaidrs, ka šis process ir saistīts ar skenēto rakstu daļu reproducēšanu, jo 11 vārdu izvilkums tiek saglabāts datora atmiņā un šie 11 vārdi tiek izdrukāti uz papīra.
- 20 Tomēr pamata lietas dalībnieki nav vienprātis par to, vai divas pēdējās no minētajām darbībām ir reproducēšana, kas minēta Direktīvas 2001/29 2. pantā. Tāpat arī tie nav vienprātis par to, vai uz visām pamatlietā aplūkotojām darbībām attiecīgā gadījumā attiecas izņēmums no reproducēšanas tiesībām, kas ir paredzēts šīs direktīvas 5. panta 1. punktā.
- 21 Šajos apstākļos *Højesteret* [Augstākā tiesa] 2007. gada 21. decembrī nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai trīspadsmit prejudiciālus jautājumus, kas attiecas uz minētās direktīvas 2. panta a) punkta un 5. panta 1. un 5. punkta interpretāciju.
- 22 Tiesa uz šiem jautājumiem atbildēja 2009. gada 16. jūlija spriedumā lietā *C-5/08 Infopaq International* (Krājums, I-6569. lpp.), kurā tā atzina, pirmkārt, ka datu atlasē procesā veikta darbība, kas ietver aizsargāta darba 11 vārdu izvilkuma saglabāšanu datoratmiņā, kā arī šī izvilkuma izdrukāšanu, var ietilpt daļējas reproducēšanas jēdzienā Direktīvas 2001/29 2. panta izpratnē, ja – tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai – šādi otrreiz izmantotie elementi ir to autora intelektuālās jaunrades izpausme. Otrkārt, Tiesa secināja, ka, kaut arī šīs direktīvas 5. panta 1. punkts ļauj no reproducēšanas tiesībām izslēgt īslaicīgas vai papildu reproducēšanas darbības, pēdējā datu atlasē procesa darbība, kas tika aplūkota pamatlietā un kuras laikā *Infopaq* izdrukāja 11 vārdu izvilkumus, nebija šāda īslaicīga vai papildu darbība. Tādējādi Tiesa nolēma, ka šī darbība un datu atlasē process, kurā tā ietilpa, nevar tikt veikta bez autortiesību īpašnieku piekrišanas.

23 Pēc minētā sprieduma pasludināšanas *Højesteret* tomēr uzskatīja, ka tai vēl varētu būt jālemj par to, vai *Infopaq* ir pārkāpis Direktīvu 2001/29, īstenojot minēto procesu, izņemot 11 vārdu izvilkuma izdrukāšanu, proti, īstenojot tikai trīs pirmās reproducēšanas darbības. Līdz ar to *Højesteret* nolēma uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai ir nozīme tam, kurā tehnoloģiskā procesa stadijā notiek reproducēšanas darbība, lai noteiktu, vai tā veido “tehnoloģiska procesa neatņemamu un būtisku daļu” Direktīvas [2001/29] 5. panta 1. punkta izpratnē?
- 2) Vai reproducēšanas darbības var būt “tehnoloģiska procesa neatņemama un būtiska daļa”, ja tās sastāv no visu laikraksta rakstu manuālas skenēšanas, kuras gaitā šie raksti no drukātas informācijas tiek pārveidoti par digitālu informāciju?
- 3) Vai “likumīgas izmantošanas” jēdziens Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkta nozīmē iekļauj kādu izmantošanas veidu, kam nav vajadzīga autortiesību īpašnieka piekrišana?
- 4) Vai fakts, ka uzņēmums skenē visus laikraksta rakstus un pēc tam iegūto reprodukciju apstrādā, lai to izmantotu uzņēmuma veiktajā kopsavilkumu sagatavošanā, ietilpst “likumīgas izmantošanas” jēdzienā, kas minēts Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā, pat ja autortiesību īpašnieks nav devis piekrišanu šīm darbībām, ja ir izpildīti pārējie šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi?

Vai ir jāatbild uz jautājumu, vai 11 vārdi tiek saglabāti pēc datu apstrādes procesa pabeigšanas?

- 5) Kādi kritēriji ir jāizmanto, lai noskaidrotu, vai pagaidu reproducēšanas darbībām ir “patstāvīga ekonomiska nozīme” Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkta nozīmē, ja ir izpildīti pārējie šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi?
- 6) Vai, izvērtējot, vai darbībām ir “patstāvīga ekonomiska nozīme” Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkta nozīmē, var ņemt vērā produktivitātes uzlabojumus, ko lietotājs gūst, veicot pagaidu reproducēšanas darbības?
- 7) Vai to, ka uzņēmums skenē visus laikraksta rakstus un pēc tam iegūto reprodukciju apstrādā, var pieskaitīt pie “dažiem īpašiem gadījumiem, kas nav pretrunā [laikrakstu rakstu] parastajai izmantošanai”, un vai var uzskatīt, ka tas “nepamatoti neskar tiesību subjekta likumīgās intereses” Direktīvas 2001/29 5. panta 5. punkta izpratnē, ja ir izpildītas direktīvas šī paša panta 1. punkta prasības?

Vai ir jāatbild uz jautājumu, vai 11 vārdi tiek saglabāti pēc datu apstrādes procesa pabeigšanas?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

24 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 104. panta 3. punkta pirmo daļu, ja atbilde uz prejudiciālu jautājumu skaidri izriet no judikatūras, Tiesa pēc tam, kad ir uzklusījusi ģenerāladvokātu, jebkurā brīdī var izdot motivētu rīkojumu, atsaucoties uz attiecīgo judikatūru. Tā tas ir šajā lietā.

Levada apsvērumi

25 Saskaņā ar Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktu no tās 2. pantā paredzētajām reproducēšanas tiesībām atbrīvota ir reproducēšana, kas atbilst pieciem nosacījumiem, proti, ja:

— šī darbība ir pagaidu;

- tā ir īslaicīga vai papildu;
 - tā ir tehnoloģiska procesa neatņemama un būtiska daļa;
 - šī procesa vienīgais mērķis ir atļaut starpnieka veiktu pārsūtīšanu tīklā starp trešajām personām vai likumīgu izmantošanu attiecībā uz darbu vai citu aizsargātu objektu un
 - minētajai darbībai nav patstāvīgas ekonomiskas nozīmes
- 26 Pirmkārt, ir jāatgādina, ka šie nosacījumi ir kumulatīvi tajā ziņā, ka, ja nav izpildīts viens no nosacījumiem, reproducēšana saskaņā ar Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktu nav atbrīvota no reproducēšanas tiesībām, kas paredzētas tās 2. pantā (iepriekš minētais spriedums lietā *Infopaq International*, 55. punkts).
- 27 Otrkārt, no Tiesas judikatūras izriet, ka iepriekš uzskaitītie nosacījumi ir jāinterpretē šauri, jo šīs direktīvas 5. panta 1. punkts veido atkāpi no tajā paredzētā vispārējā noteikuma, kas paredz, ka autortiesību īpašniekam ir jādod atļauja sava aizsargātā darba reproducēšanai (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Infopaq International*, 56. un 57. punkts, kā arī 2011. gada 4. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-403/08 un C-429/08 *Football Association Premier League u.c.*, Krājums, I-0000. lpp., 162. punkts).
- 28 Prejudiciālie jautājumi, ar kuriem iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai pamatlietā aplūkotā tehnoloģiskā procesa laikā veiktas reproducēšanas darbības atbilst Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā paredzētajam trešajam līdz piektajam nosacījumam, kā arī šīs direktīvas 5. panta 5. punktā paredzētajiem nosacījumiem, ir jāizskata šajā kontekstā. Savukārt lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu neattiecas uz pirmo un otro minētās direktīvas 5. panta 1. punktā paredzēto nosacījumu, jo Tiesa par šiem nosacījumiem jau lēma iepriekš minētā sprieduma lietā *Infopaq International* 61.–71. punktā.
- Par pirmo un otro jautājumu, kas attiecas uz nosacījumu, ka reproducēšanas darbībām ir jābūt tehnoloģiska procesa neatņemamai un būtiskai daļai*
- 29 Uzdodot pirmo un otro jautājumu, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka datu atlasē procesa laikā veiktas pagaidu reproducēšanas darbības, kas tiek aplūkotas pamatlietā, atbilst nosacījumam, ka šīm darbībām ir jābūt tehnoloģiska procesa neatņemamai un būtiskai daļai. Šajā ziņā tā jautā, vai ir jāņem vērā tehnoloģiskā procesa stadija, kurā šīs darbības tiek veiktas, kā arī tas, ka minētajā tehnoloģiskajā procesā ir iesaistīts cilvēks.
- 30 “Tehnoloģiska procesa neatņemamas un būtiskas daļas” jēdziens nozīmē, ka pagaidu reproducēšanas darbības pilnībā tiek veiktas tehnoloģiska procesa īstenošanā un ka tādējādi tās ne pilnībā, ne daļēji netiek veiktas ārpus šāda procesa. Šis jēdziens arī nozīmē, ka pagaidu reproducēšanas darbības veikšana ir nepieciešama tādā nozīmē, ka attiecīgais tehnoloģiskais process bez šīs darbības nevarētu pareizi un efektīvi tikt īstenots (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Infopaq International*, 61. punkts).
- 31 Turklāt, ņemot vērā, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā nav precizēts, kurā tehnoloģiskā procesa stadijā pagaidu reproducēšanas darbības ir jāveic, nevar izslēgt, ka ar šādu darbību šis process tiek iesākts vai pabeigts.
- 32 Tāpat arī nekas šajā tiesību normā nenorāda, ka tehnoloģiskajā procesā nedrīkst būt iesaistīts neviens cilvēks, un it īpaši, ka, lai iegūtu pirmo pagaidu reprodukciju, būtu izslēgta iespēja šo procesu uzsākt manuāli.

- 33 Šajā gadījumā ir jāatgādina, ka attiecīgajā tehnoloģiskajā procesā ir jāveic elektroniska un automātiska meklēšana laikrakstu rakstos un tajos ir jāidentificē un jānošķir iepriekš noteikti atslēgvārdi, lai padarītu efektīvāku laikrakstu rakstu kopsavilkumu sagatavošanu.
- 34 Šajā nolūkā secīgi tiek veiktas trīs reproducēšanas darbības. Tās izpaužas kā *TIFF* faila izveide, pēc tam teksta faila izveide un visbeidzot faila, kurā ir ietverts 11 vārdu izvilkums, izveide.
- 35 Šajā ziņā uzreiz ir skaidrs, ka neviena no šīm darbībām netiek veikta ārpus minētā tehnoloģiskā procesa.
- 36 Pēc tam, ņemot vērā šī rīkojuma 30.–32. punktā paustos apsvērumus, nav nozīmes tam, ka šis tehnoloģiskais process tiek uzsākts, laikrakstu rakstus manuāli ievietojot skenerī ar mērķi veikt pirmo pagaidu reproducēšanu – *TIFF* faila izveidi, un ka tas tiek pabeigts ar pagaidu reproducēšanas darbību, proti, tāda faila izveidi, kurā ir ietverts 11 vārdu izvilkums.
- 37 Visbeidzot ir jānorāda, ka bez attiecīgajām reproducēšanas darbībām attiecīgais tehnoloģiskais process nevarētu pareizi un efektīvi tikt īstenots. Tā mērķis ir laikrakstu rakstos identificēt iepriekš noteiktus atslēgvārdus un tos nošķirt ciparu formātā. Tādējādi šādai elektroniskai meklēšanai šos rakstus no papīra formāta ir nepieciešams pārveidot par datiem ciparu formātā, jo šāda pārveidošana ir vajadzīga, lai atpazītu minētos datus, lai identificētu atslēgvārdus un lai tos nošķirtu.
- 38 Pretēji tam, ko apgalvo *DDF*, šo secinājumu neatspēko tas, ka laikrakstu rakstu kopsavilkumus esot iespējams sagatavot bez reproducēšanas. Šajā ziņā pietiek norādīt, ka šāds kopsavilkums tiek sagatavots ārpus minētā procesa, jo tas tiek sagatavots pēc šī procesa īstenošanas, un tādējādi tam nav nozīmes, novērtējot, vai šāds process var pareizi un efektīvi tikt īstenots bez attiecīgajām reproducēšanas darbībām.
- 39 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz pirmo un otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka datu atlasē procesa laikā veiktās pagaidu reproducēšanas darbības, kas ir aplūkotās pamatlietā, atbilst nosacījumam, ka šīm darbībām ir jābūt tehnoloģiska procesa neatņemamai un būtiskai daļai, lai gan šis process ar tām tiek uzsākts un pabeigts un to veikšanā ir iesaistīti cilvēki.
- Par trešo un ceturto jautājumu, kas attiecas uz nosacījumu, ka reproducēšanas darbībām ir jābūt tikai vienam mērķim, proti, atļaut vai nu starpnieka veiktu darbu, vai cita tiesību objekta pārsūtīšanu tiklā starp trešajām personām vai arī šāda darba vai tiesību objekta likumīgu izmantošanu*
- 40 Uzdodot savu trešo un ceturto jautājumu, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka datu atlasē procesa laikā veiktās pagaidu reproducēšanas darbības, kas ir aplūkotās pamatlietā, atbilst nosacījumam, ka reproducēšanas darbībām ir jābūt tikai vienam mērķim, proti, atļaut vai nu starpnieka veiktu darbu, vai cita tiesību objekta pārsūtīšanu tiklā starp trešajām personām vai arī šāda darba vai tiesību objekta likumīgu izmantošanu.
- 41 Vispirms ir jāuzsver, ka attiecīgo reproducēšanas darbību mērķis nav atļaut starpnieka veiktu pārsūtīšanu tiklā starp trešajām personām. Šajos apstākļos ir jāpārbauda, vai šo darbību vienīgais mērķis ir atļaut darbu vai cita tiesību objekta likumīgu izmantošanu.
- 42 Šajā ziņā, kā izriet no Direktīvas 2001/29 preambulas 33. apsvēruma, izmantošanu uzskata par likumīgu, ja to ir atļāvis attiecīgo tiesību subjekts vai ja to neierobežo piemērojama tiesiskais regulējums (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Football Association Premier League u.c.*, 168. punkts).

- 43 Pamatlietā ir jānorāda, pirmkārt, ka iesniedzējtiesas minētajā situācijā, kurā netiek veikta pēdējā datu atlasē tehnoloģiskā procesa darbība, proti, 11 vārdu izvilkuma izdrukāšana, attiecīgā tehnoloģiskā procesa, ieskaitot *TIFF* faila izveidi, teksta faila izveidi un faila, kurā ir ietverts 11 vārdu izvilkums, izveidi, mērķis ir atļaut efektīvāku laikrakstu rakstu kopsavilkumu sagatavošanu un tādējādi to izmantošanu. Otrkārt, nekas Tiesai nodotajos lietās materiālos nenorāda, ka šī tehnoloģiskā procesa rezultāta, proti, 11 vārdu izvilkuma, mērķis būtu atļaut cita veida izmantošanu.
- 44 Runājot par minētās izmantošanas likumīgo vai nelikumīgo raksturu, ir skaidrs, ka laikrakstu rakstu kopsavilkuma sagatavošanu šajā gadījumā šo rakstu autortiesību īpašnieki nav atļāvuši. Tādējādi ir jānorāda, ka šāda darbība Savienības tiesiskajā regulējumā nav ierobežota. Turklāt no atbilstošajiem *Infopaq* un *DDF* apgalvojumiem izriet, ka minētā kopsavilkuma sagatavošana nav darbība, kas būtu ierobežota Dānijas tiesiskajā regulējumā.
- 45 Šajos apstākļos minēto izmantošanu nevar uzskatīt par nelikumīgu.
- 46 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz trešo un ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka datu atlasē procesa laikā veiktās pagaidu reproducēšanas darbības, kas ir aplūkotas pamatlietā, atbilst nosacījumam, ka reproducēšanas darbībām ir jābūt tikai vienam mērķim, proti, atļaut darba vai cita tiesību objekta likumīgu izmantošanu.

Par piekto un sesto jautājumu, kas attiecas uz nosacījumu, ka reproducēšanas darbībām nedrīkst būt patstāvīga ekonomiska nozīme

- 47 Ņemot vērā pamatlietas kontekstu kopumā, kā arī iepriekšējo jautājumu saturu, piektais un sestais jautājums ir jāsaprot tā, ka to mērķis ir noskaidrot, vai datu atlasē procesa laikā veiktās pagaidu reproducēšanas darbības, kas ir aplūkotas pamatlietā, atbilst Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā paredzētajam nosacījumam, ka šīm darbībām nedrīkst būt patstāvīga ekonomiska nozīme.
- 48 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka pagaidu reproducēšanas darbību mērķis minētā 5. panta 1. punkta nozīmē ir sniegt iespēju piekļūt aizsargātiem tiesību objektiem un tos izmantot. Tā kā tiem ir atsevišķa ekonomiska vērtība, piekļuvei un to izmantošanai tādējādi noteikti ir ekonomiska nozīme (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Football Association Premier League* u.c., 174. punkts).
- 49 Turklāt, kā izriet no Direktīvas 2001/29 preambulas 33. apsvēruma, pagaidu reproducēšanas darbību – tāpat kā darbību, kas dod iespēju veikt pārlūkošanu (“browsing”) un uzkrāšanu datoratmiņā (“caching”), – mērķis ir atvieglot darba izmantošanu vai padarīt šo izmantošanu efektīvāku. Tādējādi šīm darbībām ir raksturīgs tas, ka tās sniedz iespēju šādā izmantošanā panākt produktivitātes uzlabojumu un līdz ar to izraisa peļņas palielināšanos vai ražošanas izmaksu samazināšanos.
- 50 Tādējādi minētajām darbībām nedrīkst būt patstāvīga ekonomiska nozīme tādā ziņā, ka ekonomiskā priekšrocība, ko sniedz to īstenošana, nedrīkst būt ne atšķirīga, ne nošķirama no ekonomiskās priekšrocības, kuru sniedz attiecīgā darba likumīga izmantošana, un tā nedrīkst radīt papildu ekonomisku priekšrocību, kas pārsniedz to, kuru sniedz minētā aizsargātā tiesību objekta izmantošana (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Football Association Premier League* u.c., 175. punkts).
- 51 Produktivitātes uzlabojumiem, ko izraisa pamatlietā aplūkoto pagaidu reproducēšanas darbību īstenošana, nav šādas patstāvīgas ekonomiskas nozīmes, ja ekonomiskās priekšrocības, kuras sniedz to piemērošana, rodas tikai tad, kad tiek izmantots reproducētais priekšmets, līdz ar to tās nav ne atšķirīgas, ne nošķiramas no priekšrocībām, ko sniedz tā izmantošana.

- 52 Savukārt priekšrocība, ko sniedz pagaidu reproducēšanas darbība, ir atšķirīga un nošķirama, ja šīs darbības veicējs var gūt peļņu tāpēc, ka saimnieciski tiek izmantotas pašas pagaidu reprodukcijas.
- 53 Tāpat ir gadījumā, ja pagaidu reproducēšanas darbību rezultātā tiek mainīts reproducētais priekšmets, kāds pastāv brīdī, kad tiek uzsākts attiecīgais tehnoloģiskais process, jo tādējādi minēto darbību mērķis ir atvieglot ne vairs tā izmantošanu, bet gan atšķirīga priekšmeta izmantošanu.
- 54 Tādējādi uz piekto un sesto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka datu atlasē procesa laikā veiktās pagaidu reproducēšanas darbības, kas ir aplūkotas pamatlietā, atbilst nosacījumam, ka šīm darbībām nedrīkst būt patstāvīga ekonomiska nozīme, ja, pirmkārt, šo darbību īstenošana neļauj gūt papildu peļņu, kas pārsniedz to, kuru rada aizsargāta darba likumīga izmantošana, un ja, otrkārt, pagaidu reproducēšanas darbības neizraisa izmaiņas šajā darbā.

Par septīto jautājumu, kas attiecas uz nosacījumu, ka reproducēšanas darbības nedrīkst ne apdraudēt darba parasto izmantošanu, ne arī radīt nepamatotu kaitējumu tiesību īpašnieka likumīgajām interesēm

- 55 Uzdodot septīto jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2001/29 5. panta 5. punkts ir interpretējams tādējādi, ka datu atlasē procesa laikā veiktās pagaidu reproducēšanas darbības, kas ir aplūkotas pamatlietā, atbilst nosacījumam, ka reproducēšanas darbības nevar ne apdraudēt parasto darba izmantošanu, ne radīt nepamatotu kaitējumu tiesību īpašnieka likumīgajām interesēm.
- 56 Šajā ziņā pietiek konstatēt, ka, kaut arī šīs reproducēšanas darbības atbilst visiem Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, kas ir interpretēti Tiesas judikatūrā, ir jāuzskata, ka tās neapdraud darba parasto izmantošanu, ne arī rada nepamatotu kaitējumu tiesību īpašnieka likumīgajām interesēm (skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Football Association Premier League u.c.*, 181. punkts).
- 57 Tādējādi uz septīto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2001/29 5. panta 5. punkts ir interpretējams tādējādi, ka, ja pamatlietā aplūkotās pagaidu reproducēšanas darbības atbilst visiem šīs direktīvas 5. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, šīs datu atlasē procesa laikā veiktās darbības ir jāuzskata par tādām, kas atbilst nosacījumam, ka reproducēšanas darbības nedrīkst ne apdraudēt darba parasto izmantošanu, ne nepamatoti kaitēt tiesību īpašnieka likumīgajām interesēm.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 58 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) **Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā 5. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tā sauktā “datu atlasē” procesa laikā veiktās pagaidu reproducēšanas darbības, kas ir aplūkotas pamatlietā,**
 - **atbilst nosacījumam, ka šīm darbībām ir jābūt tehnoloģiska procesa neatņemamai un būtiskai daļai, lai gan šis process ar tām tiek uzsākts un pabeigts un to veikšanā ir iesaistīti cilvēki;**

- atbilst nosacījumam, ka reproducēšanas darbībām ir jābūt tikai vienam mērķim, proti, atļaut darba vai cita tiesību objekta likumīgu izmantošanu;
 - atbilst nosacījumam, ka šīm darbībām nedrīkst būt patstāvīga ekonomiska nozīme, ja, pirmkārt, šo darbību īstenošana neļauj gūt papildu peļņu, kas pārsniedz to, kuru rada aizsargāta darba likumīga izmantošana, un ja, otrkārt, pagaidu reproducēšanas darbības neizraisa izmaiņas šajā darbā;
- 2) Direktīvas 2001/29 5. panta 5. punkts ir interpretējams tādējādi, ka, ja pamatlietā aplūkotās pagaidu reproducēšanas darbības atbilst visiem šīs direktīvas 5. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, tā sauktā “datu atlases” procesa laikā veiktās darbības ir jāuzskata par tādām, kas atbilst nosacījumam, ka reproducēšanas darbības nedrīkst ne apdraudēt darba parasto izmantošanu, ne nepamatoti kaitēt tiesību īpašnieka likumīgajām interesēm.

[Paraksti]